Vågå kommune
Edvard Storms veg 2
2680 Vågå

Trondheim, 12.01.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/9644

Saksbehandler:
Arild Sørensen

Søknad om ekstraordinært uttak av elg - Nord-Fron, Sel og Vågå kommuner

Vi viser til søknad datert 21. desember 2017 og til søknad av 22. mai 2017 og vår avgjørelse av sistnevnte søknad datert 18. desember 2017.

Om saksbehandlingen:
Søknaden gjelder jaktområder i 3 kommuner, Nord-Fron, Sel og Vågå kommuner. Søknadsprosessen har vært samordnet slik at det er levert en felles søknad fra de 3 kommunene. Miljødirektoratet finner på denne bakgrunn å foreta en samlet behandling av søknaden.

En avgjørelse skal behandles som en forskrift når vedtaket gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer. Jf. forvaltningslovens § 2 c.

Søknaden av 22. mai 2017 gjaldt et større område hvor flere grunneiere, jegere og andre aktører var involvert. Søknaden ble derfor behandlet etter forvaltningslovens regler om forskrifter jf. kap. VII. Når det gjelde den søknaden som er til behandling her legger vi til grunn at den, sammenlignet med søknaden av 22. mai 2017, gjelder et langt mindre areal og langt færre jaktrettshavere. Søknaden blir derfor behandlet etter forvaltningslovens regler om enkeltvedtak.

Området lar seg definere i forhold til hvilke områder, rettighetshavere og aktører som blir berørt og det er derfor naturlig at saksbehandlingsprosessen følger forvaltningslovens kap. IV om enkeltvedtak.

Om søknaden:
I vårt avslag på søknad om utvidet jakttid for elg i brev av 18. desember 2017 åpnet vi opp for ny muligheten for å fremme ny søknad. Vi skriver:

> "Nevnte endring i jakttidsforskriften gjør det mulig for Miljødirektoratet å gi konkrete dispensasjoner fra jakttidene for mindre områder hvor skogskadene er kritiske. Vi ser for oss at denne type dispensasjoner etter en konkret vurdering kan gis som enkeltvedtak, noe som i hovedregel medfører hurtigere saksbehandling og raskere iverksetting."

I søknaden datert 21. desember 2017 vises det til gjeldende lovverk bla. skogbrukslovens § 9 hvor kommunen er pålagt å vurdere uttak av dyr hvor beitetrykk fører til vesentlig skade på skog.

Det vises til at uttaket under ordinær jakt i år har vært rekordstort med 55 felte elg innenfor Heidal viltlag sitt område, 190 – 200 elg i Fron vest og 43 elg i Langmorkje statsallmenning.

Det er skutt 11 elg i Sel, 5 elg i Nord-Fron og 1 elg i Vågå under "trekkelgjakta" i desember 2017. Søker mener dette tallet er for lite til at en vil kunne unngå store og alvorlige beiteskader etter nyttår 2018. Tidligere gjennomførte tellinger av elg ut fra Murudalen (2000-2017) viser fra ca. 400-700 elg på vinterbeite i området.

De beiteområdene som er hardest belastet med beiteskade ligger lengst nord i området. Elgen kommer ofte ikke frem til disse områdene før den ordinære jakttiden er over. For å redusere skaden her er det nødvendig med jaktuttak etter nyttår.

Det vises til at det nå er få andre muligheter til å drive skadeforebyggende arbeid. Tiltak med foring er i år lite aktuelt pga. fare for CWD smitte. Treslagskifte er et uegnet virkemiddel da området ligger for høyt til at gran kan være et alternativ.

Rettsgrunnlag:
Hjemmel for dispensasjon fra jakttidsforskriften (forskrift av 25. januar 2017 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktsesongene fra og med 1. april 2017 til og med 31. mars 2022) følger av § 7. Vi gjør oppmerksom på vi ikke har hjemmel til å gi dispensasjon til felling av et nærmere antall elg. Jakttidsforskriften må forstås slik at den kun gir adgang til felling av vilt innenfor et definert område og et definert tidspunkt. Det forutsettes derfor at jaktrettshaverne innenfor områder med jakttid disponerer fellingstillatelser for elg. Den delen av søknaden som gjelder søknad om felling av et oppgitt antall elg, vil derfor ikke bli behandlet av Miljødirektoratet. Tildeling av fellingstillatelser ligger til den enkelte kommune.

Miljødirektoratets vurdering:
Begrunnelsen for vår avgjørelse datert 18. desember 2017 om ikke å åpne for vinterjakt etter nyttår, er at Miljødirektoratet har inntatt en mer restriktiv holdning til bruk av vinterjakt. Det betyr at dette virkemiddelet begrenses til de situasjoner hvor andre virkemidler har vært forsøkt men ikke lykkes og hvor det foreligger ekstraordinære forhold det enkelte år. Det kan derfor ikke i fremtiden forventes en dispensasjonspraksis som innebære regelmessig og forutsigbar åpning for jakt på trekkelg etter nyttår. Dette gjelder også i områder med skogskade.

Ved siste endring av jakttidsforskriften ble Fylkeskommunens hjemmel til å fastsette vinterjakt på elg i områder med skogskade opphevet. Fra samme tidspunkt vil slike saker bli behandlet som ordinær dispensasjonssak. Jakttidsforskriftens dispensasjonsbestemmelse stiller krav om at det må foreligge "særlig tilfeller". Vi har i denne type saker lagt til grunn en streng fortolkning av dette begrepet.

I vår avgjørelse av 18. desember 2017 begrunner vi en mer restriktiv holdning til vinterjakt på elg som et ordinært virkemiddel ved skogskade, men for det første at det vi nå har utvidet den

ordinære jakttiden for elg helt frem til jul, slik at det nå tilnærmet 3 mnd. sammenhengende jakttid. For det andre mener vi å kunne påvise at vinterjakt på elg, hvor dette har vært praktisert, har hatt som konsekvens at konflikter eller motsetninger skjerpes og har gjort det vanskeligere å få til gode frivillige og planbaserte ordninger innenfor hele trekkelgens årsleveområde.

Vi la i vår avgjørelse av 18. desember 2017 til grunn funnene i rapporten fra Faun som tilsier at beitetrykket fra elg i deler av området ikke er bærekraftig. Rapporten konkluderer med at det særlig gjelder for de nordlige områdene innenfor trekkelgens årsleveområde. I tillegg peker rapporten på at deler av Nord-Fron også har for høyt beitetrykk.

Alle tre kommune har i år opplevd store snømengder i fjellet. Dette gjelder også områder hvor elgen trekker fra. Felling innenfor ordinær jakttid har økt, noe som er positivt, men likevel ikke tilstrekkelig til å forhindre vesentlig skogskade i områder som fra tidligere er hardt belastet. Den snørike vinteren øker muligheten for at elgen beiter på furu og forårsaker skade for skogeier.

Det er lagt stor vekt på at kommunen Sel, Nord-Fron og Vågå har hatt vinterjakt siden 2008. Det at regelendringen har medført både en reell innskjerping i bruken av vinterjakt som virkemiddel og at vi i lys av nye og utvidede jakttider har lagt større vekt på at trekkelgproblematikk skal løses gjennom økt lokalt og regionalt samarbeid. Fordi vårt vedtak av 18. desember ble fattet bare få dager før utløpet av ordinær jakttid, har verken rettighetshavere eller søkerkommuner har hatt mulighet til å innrette seg etter den mer restriktive dispensasjonspraksisen dette vedtaket bygger på.

Det er fra Sel kommune vist til at det i år er store ansamlinger av elg i området sør for Murudalsvatnet. Selv om dette området ikke er av de mest skadeutsatte iht. faunrapporten, er det grunn til å anta at dette er elg som er på trekk nordover og på vei inn i mer skadeutsatte områder i Vågå og nord i Sel kommune. Vi legger til grunn at vinterjakt i dette området vil slå positivt ut i forhold til å redusere beiteskader i de mest utsatte områdene i Vågå og Sel.

Som ovenfor anført legger vi i år en mindre restriktiv vurdering til grunn enn hva som må forventes i kommende vintersesonger. Det må i fremtiden påregnes at vi i større grad vil trekke inn det arbeidet partene har bidratt med for å redusere skogskadene innenfor ordinær jakttid. Vi har allerede gitt klare signaler om at både trekkelgbestanden og bestander av stasjonær elg må reduseres om forholdene i de mest skadeutsatte områdene skal bli bærekraftige. Dette forutsetter at det jobbes godt på alle nivåer og at alle bidrar. Vi vil sterk oppfordring alle parter innenfor årsleveområdet til å ta ansvar for skogskadeproblematikken.

Vi vil ved fremtidige søknader vurdere om det i tilstrekkelig grad er gjort bruk av tilgjengelige virkemidler innenfor ordinær jakttid. Det vil særlig bli lagt vekt på om rettighetshavere har gode og fremtidsrettede planer hvor skadeproblematikken er innarbeidet som en viktig premiss.

Ved avgjørelse av denne søknaden har vi lagt avgjørende vekt på de skadetakseringer som er gjort av Faun, på at det i år er en snørik vinter og at rettighetshavere og forvaltning enda ikke har kunne innrette seg etter ny og mer restriktiv holdning til vinterjakt etter nyttår. Vi har besluttet å åpne for en begrenset vinterjakt i områder med følgende avgrensning:

Nord-Fron kommune
Kartavgrensing område 1:
Fra Olstappen ved kommunal vei 425 i øst, nordover til Holslåsetrin, videre til Murudalssetrin, deretter til kommunegrense mot Sel ved Muvatnet, deretter følge kommunegrense mot Sel vestover til høgspentlinje, deretter følge høgspentlinje sørover til Murulonin, videre rett over Veslehovda til bru over Flekka, følge Flekka til bekkesammenslutning med Hinøgla, deretter følge Hinøgla tilbake til Olstappen.

Fra Fylkesvei 255 ved Slåstuen, følge FV 255 vestover til Skåbyggja, deretter følge Skåbyggja ned til Vinstra elv, videre til bru over Vinstra elv ved Graupesand, deretter følge Lomma til Lomsetrin, videre rett mot Tunebuhaugen (795 moh) og Tunga og ned til Vinstra elv, deretter rett linje til Fylkesvei 255 ved Slåstuen.

Kartavgrensing område 2:
Fra Olstappen ved innløp Espa i øst, langsmed Olstappen og Slangen til Hinøgla, følge Hinøgla nordvest til bru over Hinøgla ved Sikkilsdalsvegen, deretter Flysetervegen til Flysetra, videre sørøstover til Rauskardkampen (1163 moh), videre til Finnbølsetrin (913 moh), videre over Hølsmoen til bru over Vinstra elv, deretter til kommunegrense mot Sør-Fron ved Snubbhøa (1153 moh), videre følge kommunegrense til Bjønnhaugen (1062 moh), deretter rett linje til Olstappen ved innløp Espa.

Sel kommune:
Vestre begrensning:
Kommunegrense mot Vågå fra Lusæter til Sjoa ved Hovda, videre langs Sjoa til bru Fv 442. Nysætervegen til Mæringsdalsvatnet, høgspentledning herfra til Lurvåtlibekken.

Søndre begrensning:
Lurvåtlibekken fra høgspentledning i vest til Muru, videre langs skogsveg opp til avkjøring fra Murudalsvegen. Videre opp avkjøring mot Bjørnstad til høgspentledning.

Østre begrensning:
Høgspentledning fra Bjørnstad til nedre Tråsåfossen, Sjoa til Rindhølen. Fra Sjoa: Storbekken opp til Fv 257, veg opp til Lusæter og Grønstulen.

Nordre begrensning:
Rett linje fra kommunegrense mot Vågå ved utos fra Slomtjønn til Grønstulen.

Vågå kommune:
Grense mot Sel kommune i aust, bekkane Stor-Sala og Skobekken som grense mot sør, vidare nord-austover til Gråhøe (1.122 moh), vestover til Fuglesetrene, nordover til Grjothovda (1.092 moh), austover til området nord for Randsverk, dvs. til Lemonsjø skisenter og austover frå der til Sel grense (Slomhaugen, 985 moh).

Rettighetshavere i Nord-Fron kommune er:

Område 1: Kvikne-Skåbu Grunneierlag v/ Ola K. Aasmundstad, Skåbuvegen 1206, 2640 Vinstra: Epost ol-aasmu@online.no

Område 2: Fron Fjellstyre, Almenningsvegen 72, 2643 Skåbu
Epost harald.bolstad@fjellstyrene.no

Rettighetshavere i Sel kommune er:
Heidal Viltlag SA v/ Pål Harlaug
Heidalsvegen 1309
2677 Nedre Heidal
mail: pal.harlaug@fjellnett.no

Rettighetshavere i Vågå kommune er:
Vågå fjellstyre
Pb. 16
2684 Vågå
mail: vaga@fjellstyrene.no

Dispensasjonen gis på følgende betingelser:

- Det gis en rapport i etterkant av gjennomført vinterjakt og senest innen 15. mars 2018 med følgende innhold:
  - En oversikt over det antallet fellingstillatelser som var tilgjengelig for felling under vinterjakten før jakten startet fordelt på kommune, jaktområde og jaktfelt.
  - Tall for antall felte elg for den perioden denne dispensasjonen gjelder for, hvor de ble felt dvs kommune, jaktområde og jaktfelt og fordeling på alder og kjønn.
  - Rapporten skal vise hvor mange jegere som deltok under jakten.

Er det nødvendig å felle elg utenfor nevnte områder for å redusere skogskade, kan kommunen gjøre bruk av Nml. § 18 siste ledd

Se også: http://www.hjortevilt.no/hjorteviltforvaltning/skadefelling/

Jakttiden innenfor fastsatte grenser er *fra og med 15. januar til og med 5. februar.*

Søknaden gjelder felling av et nærmere angitt antall elg. Vi gjør oppmerksom på at en dispensasjon med hjemmel i jakttidsforskriftens § 7 kun kan gjelde jakttid fastsatt innenfor et geografisk område. Vi forstår søknaden slik at for de elger det søkes om felling av allerede foreligger tildelte fellingstillatelser fra kommunen på ordinær måte.

Vi understreker derfor at felling av elg innenfor den jakttiden og de jaktområder denne dispensasjonen gjelder for, må foregå i tråd med allerede tildelte fellingstillatelser på elg for jaktåret 2017/2018.

Konklusjon: Søknaden innvilges delvis med de begrensninger og de betingelser som følger av vedtaket.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages av parter med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.
En evt. klage adresseres til Klima- og miljødepartementet, men sendes oss for saksforberedelse. Vi gjør oppmerksom på retten til innsyn i sakens dokumenter jf. forvaltningslovens § 18.

Vi må be om at Nord-Fron, Vågå og Sel kommuner gjør vedtaket kjent for alle rettighetshavere vedtaket gjelder for. Det bør videre legges ut på kommunens nettsider slik at alle med klagerett har anledning til å gjøre seg kjent med vedtaket og innholdet i dette.

Vi ber videre om at Nord-Fron, Vågå og Sel kommuner informerer rettighetshaver og jegere om viktigheten at elgjakten innenfor den fastsatt jakttid i dette vedtaket utøves på en human måte i tråd med dyrevelferdslovens bestemmer og viltlovens § 19. Mye snø i området og dårlig tilgang på energirik næring gjør elgen sårbar for forstyrrelser og annen aktivitet i leveområdet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam	Arild Sørensen
seksjonsleder	seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi: Sel kommune, **Botten Hansens gate 9, 2670 Otta**
Nord-Fron kommune, Nedregt 50, 2640 Vinstra